

Vastaus valtuustoaloitteeseen koulutuspilotin rakentamisesta Kouvolaan

9839/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025 § 40

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Jenny Hasun, Kimmo Jokirannan, Liisa Varjolan, Laila Uljaksen, Janne Wallin, Markku Pakkasen, Henna Hovin, Maija Lehtomäen, Mia Ylä-Outisen, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Sanna Jacksenin, Nita Aholan, Tiina Hämäläisen, Jenni Aikion ja Iida Pilli-Sihvolan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa koulutuspilotin rakentamista Kouvolaan

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa, että Kouvola aloittaa rakentamaan koulutuksenpilottia. Tämän tarkoituksena on osaamisen vahvistamisen ja kasvattamisen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on raportoinut, että lasten- ja nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouvolan kaupungin strategiassa lapset ja nuoret ovat nostettu yhdeksi kasvunkärjeksi. OECD on antanut Suomelle vuonna 2022 ehdotuksia, jolla osaamisen tasoa olisi mahdollista nostaa. Osaamistason vahvistamisen puolesta puhuvat yhteiskunnassa laajasti useat järjestöt ja toimijat.

Tavoitteena on, että Kouvolan kaupunki hakee koulutuksenpilottiin rahoitusta opetusministeriöstä. Työ aloitetaan hankkeena, missä luodaan toimintamalleja, jolla paikallisesti osaamistasoa voidaan vahvistaa. Koulutuspilotti tähtää lasten- ja nuorten osaamisen kasvattamiseen erityisesti luku ja matemaattisluonnontieteellisissä aineissa. Tavoitteena on, että hanke on pitkäkestoinen ja sen toimenpiteitä ja tuloksia voidaan aktiivisesti seurata.

Keskustan valtuustoryhmä”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 28.01.2026 § 8

Valmistelija: Koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa, että Kouvola aloittaa rakentamaan koulutuksen pilottia, jonka tarkoituksena on osaamisen vahvistaminen ja kasvattaminen.

Tavoitteena on, että Kouvolan kaupunki hakee koulutuksen pilottiin rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Valtuustoaloitteen mukaan työ tulee aloittaa hankkeena, jossa luodaan paikallista osaamistasoa vahvistavia toimintamalleja. Koulutuspilotti tähtää lasten- ja nuorten osaamisen kasvattamiseen erityisesti luku ja matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa. Tavoitteena on, että hanke on pitkäkestoinen ja sen toimenpiteitä ja tuloksia voidaan aktiivisesti seurata.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on raportoinut, että lasten- ja nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouvolan kaupungin strategiassa lapset ja nuoret ovat nostettu yhdeksi kasvunkärjeksi. OECD on antanut Suomelle vuonna 2022 ehdotuksia, jolla osaamisen tasoa olisi mahdollista nostaa. Osaamistason vahvistamisen puolesta puhuvat yhteiskunnassa laajasti useat järjestöt ja toimijat.

Nykytilakuvaus

Joustava esi- ja alkuopetus (JEA) on valittu Kouvolan kaupungin talousarvion painopisteeksi myös vuodelle 2026. JEA on kirjattu vahvasti myös esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin.

Kouvolan kaupunki osallistuu vuosina 2024–2026 Helsingin yliopiston, Turun yliopiston ja Åbo Akademin tutkimukseen, jossa kehitetään sähköistä arviointivälinettä FUNA junioria. FUNA Juniorissa tarkastellaan matemaattisten ja lukemisen perustaitojen oppimista 6–8-vuotiailla lapsilla (eskari, 1. ja 2. luokat). Arviointiväline on tarkoitettu opettajien avuksi tunnistamaan mahdollisimman nopeasti sellaiset lapset, jotka tarvitsevat tukea oppimiselleen.

Lukuvuoden 2024–2025 arviointituloksia on esitelty esi- ja perusopetuksen henkilöstölle keväällä 2025. Syksyn 2025 tulokset tulevat kevään 2026 aikana. Yhteistyötä Turun yliopiston kanssa halutaan jatkaa ja laajentaa koskemaan myös muita ikäluokkia.

Kouvolassa on edistetty lukemista mm. lukuhankkeiden avulla. Lukeva Kouvola -hanke toimi vuosina 2020–2023. Hankkeen tavoitteena oli kehittää lukemisen kulttuuria ja tukea kielellisen toiminnan ja siihen innostavan ympäristön sekä lukemisen perustaitojen vahvistumista. Hankkeen toimenpiteiden avulla tuettiin perheiden, varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen henkilöstö äluku-harrastuneisuudessa ja lukemaan innostamisessa. Hankkeessa kehitettiin kielellistä ympäristöä

ja vahvistettiin monilukutaitoa sekä edistettiin kirjasto- ja verkostoyhteistyötä.

Lukeva Kaakko –hankkeen (2022–2023) avulla edistettiin 3.–9. luokkaisten lukutaitoa yhteistyössä Kaakkois-Suomen kuntien kanssa. Hankkeessa hankittiin laadukkaita materiaalia Lukeva kunta -verkoston käyttöön. Edistettiin kirjastohenkilöstön asiantuntijuuden hyödyntämistä lukutaitotyössä sekä lisättiin opettajien pedagogista osaamista (monilukutaito, lukemisen, lukutaidon, kielen, kirjallisuuden ja sanataiteen merkitys sekä mediakasvatus ja digitaaliset ympäristöt).

Yläkoululaisten lukutaitoa on edistetty myös Kymin 100-vuotissäätiön tuella. Kouvolan yläkoulujen äidinkielen opetukseen tuoksi kohdennettiin yhteistyötä kirjallisuuden ammattilaisen Aleksis Salusjärven kanssa. Hänen erikoisosaamisensa painottuu erityisesti lukemiseen kielteisesti suhtautuviin nuoriin ja erilaisiin lukemisen tapojen motivointiin.

Kaakkois-Suomen MLL, Kouvolan kaupunki ja koulut, Kouvolan kirjasto, Kouvolan alueen toimikunnat ja Kouvolan vanhemmat KOVAT ry ja Tykkimäen Huvipuisto ovat yhdessä järjestäneet Lukukisaa koulujen ja luokkien välillä. Tavoitteena on kilpailun avulla innostaa alakoululaisia hankkimaan lukuminuutteja omalle luokalleen. Lukukisan järjestämistä jatketaan myös tulevaisuudessa perusopetuksen koordinoimana.

Osa kouluista on ilmoittanut maksuttomaan Lukeva koulu -ohjelmaan, joka on osa Lukutaito-ohjelmaa ja Kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpanoa. Lukeva koulu -ohjelma tukee opettajia ja koko koulun henkilöstöä lukemiseen innostavan kielitietoisien toimintakulttuurin luomisessa. Ohjelma tarjoaa maksuttomasti työkaluja koulun lukutaitotyön suunnitteluun ja seurantaan, lukutaitoaiheisia webinaareja sekä tietoa ja työtapoja opettajille monilukutaidon vahvistamiseen.

Kouvolaan laaditaan parhaillaan lukutaito-ohjelmaa, joka tukee kaikenikäisiä kouvolaalaisia. Ohjelma valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä ja siinä etsitään uusia, innostavia tapoja vahvistaa lukutaitoa.

Lukutaitoa edistämässä on laaja joukko Kouvolan kaupungin eri alojen ammattilaisia, hyvinvointialue ja lukuisat kolmannen sektorin toimijat. Keskeisessä roolissa ovat kasvatuksen ja opetuksen palvelut sekä kirjasto. Kaikki, jotka haluavat olla mukana lisäämässä lukemisen iloa ja osaamista, ovat tervetulleita mukaan verkostoon.

Hanke toteuttaa kansallista lukutaitostrategiaa 2030 sekä Kouvolan kaupungin strategiaa. Kouvola on vahvasti mukana rakentamassa Suomesta maailman monilukutaitoisinta maata – ilolla, innostuksella ja yhteistyöllä. Lukutaito-ohjelmalle on myönnetty 44 000 € OPH:n Lukeva Kunta-rahoitusta.

Lukutaito-ohjelmaan etsitään konkreettisia, lukutaitoa vahvistavia toimenpiteitä. Siihen sitoudutaan ja sen toteutumista tarkastellaan vuosittain.

Matematiikan osaamisen vahvistamiseen on olemassa painotuksia esimerkiksi Eskolanmäen koulun High Tech –erikoisluokka ja Kouvolan yhteiskoulun matematiikan erityisluokka. Lisäksi yksittäiset yläkoulut hyödyntävät Turun yliopiston Ville-oppimisympäristöä matematiikan osalta.

Turun yliopiston matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnan Oppimisanalytiikan tutkimusinstituutin kanssa ollaan laatimassa puitesopimusta matematiikan oppimispolututkimuksesta ja DigiArvin eli opettajien vuosiluokka-arvioinnin tutkimuksesta. Sopimuksella vahvistetaan tutkimusyhteistyötä osapuolten välillä tavoitteena opetuksen ja oppimisen kehittämiseen tähtäävä tutkimustoiminta, opetuksen kehittäminen sekä laadukkaan oppimisen turvaaminen tasavertaisesti kaikille oppilaille sopijapuolen kouluissa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Edellä mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakua valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Lisätietoja: Koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. jatkaa nykyisiä toimenpiteitä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
3. seurata aktiivisesti tulevia hankehakua ja osallistua niihin mahdollisuuksien mukaan joko omana hakuna tai yhteishankkeina
4. tuoda tiedoksi FUNA Juniorin tutkimustuloksia Kasvatus- ja opetuslautakunnalle matematiikan ja äidinkielen osaamisen osalta.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn jälkeen tauon pitämistä varten.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Inka Häkkinen, kaupunginhallituksen edustaja Toni Vainikka, nuorisovaltuuston edustaja Helmi Nippula ja asiantuntija controller Outi Koponen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 16.02.2026 § 47

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Sivistyksen toimialan, toinen aste ja korkeakoulutus-palvelun vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa, että Kouvola aloittaa rakentamaan koulutuksen pilottia, jonka tarkoituksena on osaamisen vahvistaminen ja kasvattaminen.

Tavoitteena on, että Kouvolan kaupunki hakee koulutuksen pilottiin rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Valtuustoaloitteen mukaan työ tulee aloittaa hankkeena, jossa luodaan paikallista osaamistasoa vahvista-via toimintamalleja. Koulutuspilotti tähtää lasten- ja nuorten osaamisen kasvattamiseen erityisesti luku ja matemaattisluonnontieteellisissä aineissa. Tavoitteena on, että hanke on pitkäkestoinen ja sen toimenpiteitä ja tuloksia voidaan aktiivisesti seurata.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on raportoinut, että lasten- ja nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouvolan kaupungin strategiassa lapset ja nuoret ovat nostettu yhdeksi kasvunkärjeksi. OECD on antanut Suomelle vuonna 2022 ehdotuksia, jolla osaamisen tasoa olisi mahdollista nostaa. Osaamistason vahvistamisen puolesta puhuvat yhteiskunnassa laajasti useat järjestöt ja toimijat.

Nykytilakuvaus

Joustava esi- ja alkuopetus (JEA) on valittu Kouvolan kaupungin talousarvion painopisteeksi myös vuodelle 2026. JEA on kirjattu vahvasti myös esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin.

Kouvolan kaupunki osallistuu vuosina 2024–2026 Helsingin yliopiston, Turun yliopiston ja Åbo Akademin tutkimukseen, jossa kehitetään

sähköistä arviointivälinettä FUNA junioria. FUNA Juniorissa tarkastellaan matemaattisten ja lukemisen perustaitojen oppimista 6–8-vuotiailla lapsilla (eskari, 1. ja 2. luokat). Arviointiväline on tarkoitettu opettajien avuksi tunnistamaan mahdollisimman nopeasti sellaiset lapset, jotka tarvitsevat tukea oppimiselleen.

Lukuvuoden 2024–2025 arviointituloksia on esitelty esi- ja perusopetuksen henkilöstölle keväällä 2025. Syksyn 2025 tulokset tulevat kevään 2026 aikana. Yhteistyötä Turun yliopiston kanssa halutaan jatkaa ja laajentaa koskemaan myös muita ikäluokkia.

Kouvolassa on edistetty lukemista mm. lukuhankeiden avulla. Lukeva Kouvola -hanke toimi vuosina 2020–2023. Hankkeen tavoitteena oli kehittää lukemisen kulttuuria ja tukea kielellisen toiminnan ja siihen innostavan ympäristön sekä lukemisen perustaitojen vahvistumista. Hankkeen toimenpiteiden avulla tuettiin perheiden, varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen henkilöstöä luku-harrastuneisuudessa ja lukemaan innostamisessa. Hankkeessa kehitettiin kielellistä ympäristöä ja vahvistettiin monilukutaitoa sekä edistettiin kirjasto- ja verkostoyhteistyötä.

Lukeva Kaakko –hankkeen (2022–2023) avulla edistettiin 3.–9. luokkaisten lukutaitoa yhteistyössä Kaakkois-Suomen kuntien kanssa. Hankkeessa hankittiin laadukkaita materiaalia Lukeva kunta -verkoston käyttöön. Edistettiin kirjastohenkilöstön asiantuntijuuden hyödyntämistä lukutaitotyössä sekä lisättiin opettajien pedagogista osaamista (monilukutaito, lukemisen, lukutaidon, kielen, kirjallisuuden ja sanataiteen merkitys sekä mediakasvatus ja digitaaliset ympäristöt).

Yläkoululaisten lukutaitoa on edistetty myös Kymin 100-vuotissäätiön tuella. Kouvolan yläkoulujen äidinkielen opetukseen tuoksi kohdennettiin yhteistyötä kirjallisuuden ammattilaisen Aleksis Salusjärven kanssa. Hänen erikoisosaamisensa painottuu erityisesti lukemiseen kielteisesti suhtautuviin nuoriin ja erilaisiin lukemisen tapojen motivointiin.

Kaakkois-Suomen MLL, Kouvolan kaupunki ja koulut, Kouvolan kirjasto, Kouvolan alueen toimikunnat ja Kouvolan vanhemmat KOVAT ry ja Tykkimäen Huvipuisto ovat yhdessä järjestäneet Lukukisaa koulujen ja luokkien välillä. Tavoitteena on kilpailun avulla innostaa alakoululaisia hankkimaan lukuminuutteja omalle luokalleen. Lukukisan järjestämistä jatketaan myös tulevaisuudessa perusopetuksen koordinoimana.

Osa kouluista on ilmoittanut maksuttomaan Lukeva koulu -ohjelmaan, jo-ka on osa Lukutaito-ohjelmaa ja Kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpanoa. Lukeva koulu -ohjelma tukee opettajia ja koko koulun henkilöstöä lukemiseen innostavan kielitietoisien toimintakulttuurin luomisessa. Ohjelma tarjoaa maksuttomasti työkaluja koulun lukutaitotyön suunnitteluun ja seurantaan, lukutaitoaiheisia webinaareja sekä tietoa ja työtapoja opettajille monilukutaidon vahvistamiseen.

Kouvolaan laaditaan parhaillaan lukutaito-ohjelmaa, joka tukee kaikenikäisiä kouvolaalaisia. Ohjelma valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä ja siinä etsitään uusia, innostavia tapoja vahvistaa lukutaitoa.

Lukutaitoa edistämässä on laaja joukko Kouvolan kaupungin eri alojen ammattilaisia, hyvinvointialue ja lukuisat kolmannen sektorin toimijat. Keskeisessä roolissa ovat kasvatuksen ja opetuksen palvelut sekä kirjasto. Kaikki, jotka haluavat olla mukana lisäämässä lukemisen iloa ja osaamista, ovat tervetulleita mukaan verkostoon.

Hanke toteuttaa kansallista lukutaitostrategiaa 2030 sekä Kouvolan kaupungin strategiaa. Kouvola on vahvasti mukana rakentamassa Suomesta maailman monilukutaitoisinta maata – ilolla, innostuksella ja yhteistyöllä. Lukutaito-ohjelmalle on myönnetty 44 000 € OPH:n Lukeva Kunta-rahoitusta.

Lukutaito-ohjelmaan etsitään konkreettisia, lukutaitoa vahvistavia toimenpiteitä. Siihen sitoudutaan ja sen toteutumista tarkastellaan vuosittain.

Matematiikan osaamisen vahvistamiseen on olemassa painotuksia esimerkiksi Eskolanmäen koulun High Tech –erikoisluokka ja Kouvolan yhteiskoulun matematiikan erityisluokka. Lisäksi yksittäiset yläkoulut hyödyntävät Turun yliopiston Ville-oppimisympäristöä matematiikan osalta.

Turun yliopiston matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnan Oppimis-analytiikan tutkimusinstituutin kanssa ollaan laatimassa puitesopimusta matematiikan oppimispolkututkimuksesta ja DigiArvin eli opettajien vuosiluokka-arvioinnin tutkimuksesta. Sopimuksella vahvistetaan tutkimusyhteistyötä osapuolten välillä tavoitteena opetuksen ja oppimisen kehittämiseen tähtäävä tutkimustoiminta, opetuksen kehittäminen sekä laadukkaan oppimisen turvaaminen tasa-arvoisesti kaikille oppilaille sopijapuolen kouluissa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Edellä mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 16 valtuutettua, joten vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa.

Lisätietoja: koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että selostusosassa mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että selostusosassa mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös: